

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/53/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

Мөрөн сум

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 88090438 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Аудитор: С.Гансүх

Утас: 95908400 Цахим хаяг: gansuhs@audit.gov.mn

Төгс суурь стандарт Аудит ХХК-ийн

Ерөнхий захирал: Т.Батсайхан

Утас: 99010760 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Аудитын менежер: Г.Оюунгэрэл

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Ахлах аудитор: Д.Алтайбаяр

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	11
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1 Ерөнхий зүйл.....	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	15
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	16
3.8 Аудитын гол асуудал	17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	17
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	18
4. Аудитын илрүүлэлт	18
4.1 Залруулсан алдаа	18
4.2 Төлбөрийн акт.....	18
4.3 Албан шаардлага	18
4.4 Зөвлөмж	18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЭМДЕГ	Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.25 № 01/231
танай _____ -ны № _____ -Т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ИХ-УУЛ СУМЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Д.БОЛД-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

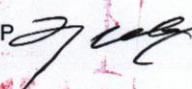
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

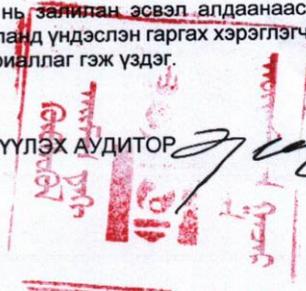
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

	/төгрөг/	
Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	49,418,911.91	244,877,653.59
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	1,652,000.00
Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	1,652,000.00
Төгрөг	00.00	1,652,000.00
Төрийн сангийн харилцах	00.00	1,652,000.00
АВЛАГА	00.00	85,908,700.00
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	85,908,700.00
БАРАА МАТЕРИАЛ	49,418,911.91	157,316,953.59
Түүхий эд материал	23,298,578.21	118,189,266.59
Тусгай зориулалттай материал	8,993,197.70	12,873,166.57
Эм боох материал	14,305,380.51	105,316,100.02
Хангамжийн материал	26,120,333.70	39,127,687.00
Бичиг хэргийн материал	695,450.00	2,664,900.00
Аж ахуйн материал	23,942,247.70	29,279,908.00
Түлш, шатах тослох материал	00.00	3,323,300.00
Барилгын засварын материал	00.00	986,000.00
Хүнсний материал	1,482,636.00	2,873,579.00
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,450,905,976.02	1,504,523,052.97
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,450,905,976.02	1,504,523,052.97
Газар	00.00	00.00
Биет хөрөнгө	1,409,891,976.02	1,477,354,052.97
Барилга, байгууламж, орон сууц	1,398,019,010.73	1,398,019,010.73
Хуримтлагдсан элэгдэл	-102,884,243.94	-139,587,129.78
Авто-тээврийн хэрэгсэл	48,868,438.00	46,868,438.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,219,063.00	-16,329,417.32
Машин тоног төхөөрөмж,компьютер	199,102,936.30	187,075,471.40
Хуримтлагдсан элэгдэл	-148,206,570.16	-47,690,014.65
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	58,151,208.00	67,484,540.56
Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,939,739.91	-18,486,845.97
Бусад үндсэн хөрөнгө	744,750.00	00.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-744,750.00	00.00
Биет бус хөрөнгө	41,014,000.00	27,169,000.00
Программ хангамж	15,967,000.00	1,155,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-967,000.00	00.00
Бусад биет бус хөрөнгө	26,014,000.00	26,014,000.00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,500,324,887.93	1,749,400,706.56
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	00.00
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	00.00
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	00.00
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,500,324,887.93	1,749,400,706.56
Засгийн газрын хувь оролцоо	1,500,324,887.93	1,749,400,706.56
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	329,913,192.00	329,913,192.00
Өмч: - төрийн	329,913,192.00	329,913,192.00
Хуримтлагдсан үр дүн	1,076,178,234.11	1,325,254,052.74
Өмнөх үеийн үр дүн	1,076,178,234.11	1,076,178,234.11
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	249,075,818.63
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	94,233,461.82	94,233,461.82
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,500,324,887.93	1,749,400,706.56

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	811,568,404.19	1,611,140,053.21
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	00.00	00.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	87,688,800.19	366,189,232.21
120	Нийтлэг татварын бус орлого	87,688,800.19	366,189,232.21
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	33,480,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	00.00	33,480,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	56,750,375.60	30,307,907.56
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	30,938,424.59	302,401,324.65
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	723,879,604.00	1,244,950,821.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	651,135,000.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	651,135,000.00	00.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	00.00	775,825,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,528,400.00	380,081,251.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	98,800.00	47,400.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	950,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,983,600.00	49,313,851.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	22,496,000.00	00.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	00.00	330,720,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	61,660,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	61,660,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	47,216,204.00	27,384,270.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	47,216,204.00	27,384,270.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	800,946,979.94	1,347,064,234.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	800,946,979.94	1,347,064,234.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	797,996,979.94	1,299,664,234.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	477,407,800.00	595,426,784.00
210101	Үндсэн цалин	295,188,900.00	310,710,858.00
210102	Нэмэгдэл	129,824,800.00	165,236,926.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,115,800.00	8,085,000.00
210104	Урамшуулал	44,278,300.00	102,514,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	8,880,000.00
2102	Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	64,450,100.00	78,031,362.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,113,700.00	53,999,370.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,834,100.00	6,076,066.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,867,300.00	4,477,479.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	966,800.00	1,502,712.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,668,200.00	11,975,735.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,660,000.00	57,660,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,559,280.00	6,602,035.00
210302	Түлш, халаалт	50,624,464.00	50,624,464.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,476,256.00	433,501.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,554,280.42	42,775,900.81

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210401	Бичиг хэрэг	993,250.00	2,230,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,754,703.00	21,435,541.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	360,000.00	3,249,406.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	330,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,440,000.00	3,990,594.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,392,006.00	8,250,704.76
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	00.00
210408	Бараа материал актальсны зардал	2,614,321.42	3,289,105.05
2105	Нормативд зардал	70,131,891.40	434,816,619.52
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	57,006,939.40	414,881,862.52
210502	Хоол, хүнс	11,124,952.00	16,609,057.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	3,325,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,500,000.00	6,908,737.64
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	2,694,737.64
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	1,200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	3,014,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	704,000.00	1,324,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	704,000.00	1,324,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,026,080.00	5,732,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,879,500.00	1,547,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	170,000.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	84,580.00	170,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,432,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	260,000.00	260,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	495,000.00	00.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	2,746,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,562,828.12	76,988,830.61
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,550,000.00	9,422,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	64,012,828.12	67,566,830.61
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,950,000.00	47,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,950,000.00	47,400,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	47,400,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,950,000.00	00.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	10,621,424.25	264,075,818.63
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	00.00	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	9,780,555.50	15,000,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	15,000,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	8,830,555.50	00.00
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	950,000.00	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-9,780,555.50	-15,000,000.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	840,868.75	249,075,818.63

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	723,879,604.00	1,159,042,121.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	723,879,604.00	1,159,042,121.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	651,135,000.00	00.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	651,135,000.00	00.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	00.00	775,825,300.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	00.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	25,528,400.00	294,172,551.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	98,800.00	47,400.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	950,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,983,600.00	49,313,851.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	22,496,000.00	00.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	00.00	244,811,300.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	61,660,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	00.00	61,660,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	47,216,204.00	27,384,270.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	47,216,204.00	27,384,270.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	716,929,604.00	1,084,994,121.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	716,929,604.00	1,084,994,121.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	713,979,604.00	1,037,594,121.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	477,407,800.00	595,426,784.00
210101	Үндсэн цалин	295,188,900.00	310,710,858.00
210102	Нэмэгдэл	129,824,800.00	165,236,926.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,115,800.00	8,085,000.00
210104	Урамшуулал	44,278,300.00	102,514,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	8,880,000.00
2102	Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	64,450,100.00	78,031,362.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,113,700.00	53,999,370.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,834,100.00	6,076,066.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,867,300.00	4,477,479.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	966,800.00	1,502,712.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,668,200.00	11,975,735.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,660,000.00	57,660,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,559,280.00	6,602,035.00
210302	Түлш, халаалт	50,624,464.00	50,624,464.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,476,256.00	433,501.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,811,303.00	45,528,841.00
210401	Бичиг хэрэг	1,361,500.00	4,200,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,754,703.00	24,758,841.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	360,000.00	3,249,406.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	330,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн	1,440,000.00	3,990,594.00

	устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,895,100.00	9,000,000.00
2105	Нормативт зардал	51,870,321.00	233,246,434.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	40,269,321.00	209,246,434.00
210502	Хоол, хүнс	9,601,000.00	18,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	6,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,500,000.00	11,222,700.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	6,022,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	1,200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	4,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	704,000.00	1,324,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	704,000.00	1,324,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,026,080.00	5,732,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	21,879,500.00	1,547,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	650,000.00	720,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	170,000.00	200,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	84,580.00	170,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,432,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	260,000.00	260,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	495,000.00	00.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	2,746,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,550,000.00	9,422,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,550,000.00	9,422,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,950,000.00	47,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,950,000.00	47,400,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	47,400,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,950,000.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>6,950,000.00</u>	<u>74,048,000.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>6,000,000.00</u>	<u>72,396,000.00</u>
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>6,000,000.00</u>	<u>72,396,000.00</u>
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	<u>6,000,000.00</u>	<u>72,396,000.00</u>
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,000,000.00	72,396,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-6,000,000.00</u>	<u>-72,396,000.00</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
14	Бусад эх үүсвэр	00.00	00.00
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	950,000.00	00.00
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	950,000.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>950,000.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	<u>00.00</u>	<u>1,652,000.00</u>
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	<u>00.00</u>	<u>1,652,000.00</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,075,337,365.36	1,499,484,019.18
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,075,337,365.36	1,499,484,019.18
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	840,868.75	840,868.75
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,076,178,234.11	1,500,324,887.93
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,076,178,234.11	1,500,324,887.93
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,076,178,234.11	1,500,324,887.93
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	249,075,818.63	249,075,818.63
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	329,913,192.00	94,233,461.82	1,325,254,052.74	1,749,400,706.56

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	879,194,000.00	863,217,570.00	15,976,430.00	98.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	879,194,000.00	863,217,570.00	15,976,430.00	98.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	879,194,000.00	863,217,570.00	15,976,430.00	98.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	537,314,900.00	531,912,784.00	5,402,116.00	99.0
210101	Үндсэн цалин	312,600,000.00	310,710,858.00	1,889,142.00	99.4
210102	Нэмэгдэл	153,749,900.00	150,236,926.00	3,512,974.00	97.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,085,000.00	8,085,000.00	-	100.0
210104	Урамшуулал	54,000,000.00	54,000,000.00	-	100.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	8,880,000.00	8,880,000.00	-	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,537,400.00	70,092,112.00	2,445,288.00	96.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	51,044,900.00	48,600,680.00	2,444,220.00	95.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,373,100.00	5,440,926.00	(67,826.00)	101.3
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,298,500.00	4,350,451.00	(51,951.00)	101.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,074,600.00	994,600.00	80,000.00	92.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,746,300.00	10,705,455.00	40,845.00	99.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	57,660,000.00	57,660,000.00	-	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,534,500.00	6,602,035.00	(1,067,535.00)	119.3
210302	Түлш, халаалт	50,625,500.00	50,624,464.00	1,036.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000.00	433,501.00	1,066,499.00	28.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,530,000.00	37,530,000.00	-	100.0
210401	Бичиг хэрэг	4,200,000.00	4,200,000.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	16,800,000.00	16,800,000.00	-	100.0

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,600,000.00	3,209,406.00	390,594.00	89.2
210404	Ном, хэвлэл	330,000.00	330,000.00	-	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,600,000.00	3,990,594.00	(390,594.00)	110.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,000,000.00	9,000,000.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	74,953,500.00	68,476,474.00	6,477,026.00	91.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	50,953,500.00	44,476,474.00	6,477,026.00	87.3
210502	Хоол, хүнс	18,000,000.00	18,000,000.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,000,000.00	6,000,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	83,618,700.00	83,618,700.00	-	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	78,418,700.00	78,418,700.00	-	100.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,200,000.00	1,200,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	4,000,000.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	2,400,000.00	748,000.00	1,652,000.00	31.2
210702	Дотоод албан томилолт	2,400,000.00	748,000.00	1,652,000.00	31.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,434,500.00	4,434,500.00	-	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	570,000.00	570,000.00	-	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	400,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200,000.00	200,000.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	170,000.00	170,000.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	88,000.00	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	260,000.00	260,000.00	-	100.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	2,746,500.00	2,746,500.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8745000.00	8745000.00	-	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,745,000.00	8,745,000.00	-	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	00.00	-	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	879,194,000.00	864,869,570.00	14,324,430.00	98.4
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	775,825,300.00	775,825,300.00	-	100.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	775,825,300.00	775,825,300.00	-	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	61,660,000.00	61,660,000.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	61,660,000.00	61,660,000.00	-	100.0
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	41,708,700.00	27,384,270.00	14,324,430.00	65.7

134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	41,708,700.00	27,384,270.00	14,324,430.00	65.7
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	1,652,000.00	(1,652,000.00)	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	00.00	00.00	-	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	33	33	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	28	28	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	294,172,551.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	294,172,551.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	246,772,551.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	63,514,000.00
210102	Нэмэгдэл	15,000,000.00
210104	Урамшуулал	48,514,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	7,939,250.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	5,398,690.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	635,140.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	127,028.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	508,112.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,270,280.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,998,841.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,958,841.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	40,000.00
2105	Нормативт зардал	164,769,960.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	164,769,960.00
2107	Томилолт, зочны зардал	576,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	576,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,297,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	977,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	320,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	677,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	677,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	47,400,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	47,400,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	294,172,551.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	294,172,551.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	47,400.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	49,313,851.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	244,811,300.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд Мэдээллийн технологийн аюулгүй байдал, Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудлуудад өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Д.Алтайбаяр, аудитор О.Оюунцэцэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор С.Гансүх, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-д 2022 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 06 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Хүн амд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэдний эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, оношлох, эмчлэн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулан дундаж наслалтыг уртасгана” гэж тодорхойлжээ.

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Хүн амын эрүүл аюулгүй орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөлийг сайжруулах, ард иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг нэмэгдүүлэх.
- Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр хүн амыг өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлж, эрт илрүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх.
- Нийтийн биеийн тамирыг өргөжүүлж, эрүүл чийрэг бие бялдартай, эрүүл амьдрах зан үйлийг төлөвшүүлэх чиглэлээр холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах.
- Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хүн амын эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн, чанар, аюулгүй байдлыг хангасан, ил тод, хариуцлагатай, үр дүнтэй, “Үйлчлүүлэгч төв” -тэй эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тогтолцоог хэрэгжүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Нийгмийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл. “Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох “12.7” хувьд өөрчлөлт орж “11.7” хувь, Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох “12.5” хувьд өөрчлөлт орж “11.5” хувь болж өөрчлөгдсөн байна.
- Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268 дугаар тушаалаар баталсан “Ковид-19”-ын эсрэг эрүүл мэндийн цогц тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх журам, тусламж үйлчилгээний багц, төлбөрийн хэмжээг батлах тухай”, 2021 оны А/387/99 дугаар тушаалуудаар батлагдсан “Журамд нэмэлт оруулах, төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах” шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналтын комисс нь үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөө гарган, улиралд нэг удаа хяналт хийж, тайланг эрхлэгчийн зөвлөлд танилцуулж шийдвэрлүүлдэг ба төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, тайлагналыг баримтжуулсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл 12.9 сая төгрөг гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 863.3 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 12.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 10.3 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 249.1 сая төгрөгөөр буюу 16.6 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгө, хуримтлагдсан үр дүнгийн данс байна.

. Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	1.7	1.6
Дансны авлага	0	85.9	85.9
Бараа материал	49.4	157.3	107.9
Үндсэн хөрөнгө	1,450.9	1504.5	53.6
Биет бус хөрөнгө	41.0	27.2	-13.8
Нийт хөрөнгө	1,500.3	1749.4	249.1
Эздийн өмч	329.9	329.9	0
- төрийн	329.9	329.9	0
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	94.2	94.2	0
Хуримтлагдсан үр дүн	1,076.2	1325.3	249.1
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн	1,500.3	1749.4	249.1

дүн

Мөнгөн хөрөнгө 1.6 сая төгрөгөөр өссөн байна. Төрийн сангийн хэлтсээс татан төвлөрүүлэлгүй харилцах дандсанд үлдээж баталгаажуулсан байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 85.9 сая төгрөгөөр өссөн нь Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268, А/387/99 дугаар хамтарсан тушаалуудаар батлагдсан “Төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох” шийдвэрүүдийн дагуу сумын ЭМТ-ийн үзүүлсэн Ковид-19 цар тахлын дэгдэлтийн үеийн цогц тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийн төлбөр 330.7 сая төгрөгийн нэхэмжлэхийг ЭМДЕГ-аас хянаж, 244.8 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авч, зөрүү 85.9 сая төгрөгийг авлагаар бүртгэж тайлагнаснаас шалтгаалжээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 107.9 сая төгрөгөөр өссөн нь товлолд болон нэмэлт дархлаажуулалт, Ковид-19-ын эсрэг вакцин, ковид-19 цар тахлын үеийн хамгаалах хэрэгсэл түргэвчилсэн оношлуурын үнэ төлбөргүй орлого 302.4 сая төгрөг, худалдаж авсан 294.9 сая төгрөг, нийт 597.3 сая төгрөгөөр өсөж, үйл ажиллагаанд зарцуулсан 486.1 сая төгрөг, вакциныг устгалын актыг үндэслэн акталсан 3.3 сая төгрөг, нийт 489.3 сая төгрөгөөр буурснаас шалтгаалжээ. Оны эцэст их хэмжээний худалдан авалт хийж бараа материалын нөөц үүссэн асуудал байхгүй байна.

Биет хөрөнгө дансны үлдэгдэл 67.5 сая төгрөгөөр өссөн байна. Үүнд:

- Сумын ИТХ-ын 2020 оны 05 дугаар тогтоол төсвийн хөрөнгөөр худалдаж авсан 72.4 сая төгрөг,
- Иргэн, аж ахуйн нэгжийн хандив 3.8 сая төгрөг,
- ЭМЯ-аас үнэ төлбөргүй 17.7 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/149 тушаалаар МонПэн санаачилгын хүрээнд ДЭМБ-ын дэмжлэг 4.0 сая төгрөг,
- А/148 дугаар тушаалаар Дэлхийн банкны хөнгөлөлтэй зээлийн хүрээнд 4.8 сая төгрөг,
- Сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 111 дүгээр тогтоолуудаар элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг сунгаж, үнийг шинэчлэн тогтоосон 33.5 сая төгрөг.

Биет хөрөнгө нийт 136.2 сая төгрөгөөр өсөж, сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 45, аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 111 дугаар, тогтоолоор элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн, хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг сунгах 67.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хассан болон тайлант хугацааны элэгдлийг зардлын 141.4 сая төгрөгөөс шалтгаалжээ.

Аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 111, сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 45 дугаар тогтоолоор элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг сунгах 67.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг данснаас хасаж, үнийг шинэчлэн тогтоосон 33.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлогоор бүртгэж тайлагнасан байна.

Биет бус хөрөнгийн дүн өнгөрсөн оноос 13.8 сая төгрөгөөр буурсан нь аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 111 дугаар тогтоолоор цахим эмнэлгийн программ акталсан 15.0 сая төгрөг, тайлант оны элэгдлийн зардлын 0.9 сая төгрөгөөс шалтгаалжээ.

Хуримтлагдсан үр дүнгийн үлдэгдэл 1,325.2 сая төгрөг болж 249.0 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн 249.0 сая төгрөгөөс шалтгаалжээ.

Нийт зардал өмнөх оноос 546.1 сая төгрөгөөр буюу 68.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, хангамж, бараа материалын зардал, нормативд зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, томилолтын зардал, бараа ажил үйлчилгээний бусад зардал, ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшууллын зардал байна.

Энэ нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 118.0 сая төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардал 13.5 сая төгрөг, хангамж, бараа материалын зардал 15.2 сая төгрөг, нормативд зардал 364.7 сая төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардал 4.4 сая төгрөг, томилолтын зардал 0.6 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлын 7.4 сая

төгрөгийн өсөлт, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлын 22.3 сая төгрөгийн хэмнэснээс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 775.8 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 61.7 сая төгрөг, ЭМД-ын сангаас 41.7 сая төгрөг, нийт 879.2 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсөв өөрчлөлтгүйгээр баталсан байна. Энэ нь 2021 онд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 775.8 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 61.7 сая төгрөг, ЭМД-ын сангаас 41.7 сая төгрөг, нийт 879.2 сая төгрөгөөр баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрт зориулан 0.87 сая төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулахаар батлагдаж, нийт зардлын 0.77 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 0.06 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 0.04 сая төгрөгийг ЭМД-ын сангаас санхүүжүүлэхээр сумын ИТХ-аар батлагдсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 0.7 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 0.06 сая төгрөг, ЭМД-ын сангаас 0.03 сая төгрөг, нийт 0.9 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 0.9 сая төгрөгийг зарцуулж, Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор үндсэн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх үйлчилгээг бүрэн үзүүлж чадаагүйгээс ЭМД-аас 0.014 сая төгрөгийн санхүүжилт дутуу авсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 0.9 сая төгрөг буюу 98.2 хувьтай байгаа нь цалин түүнтэй адилтгах зардал 0.005 сая төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэл 0.002 сая төгрөг, нормативд зардал 0.006 сая төгрөг, томилолтын зардал 0.001 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь ЭМД-ын сангийн санхүүжилт 0.065 хувьтай буюу 0.014 сая төгрөгийн төсөв аваагүйтэй холбоотой байна. Энэ нь цалин түүнтэй адилтгах зардал 0.005 сая төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэл 0.002 сая төгрөг, нормативд зардал 0.006 сая төгрөг, томилолтын зардал 0.002 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Сумын Хүн эмнэлгийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд нийт 294,2 сая төгрөгийн дараах нэмэлт орлого орсон байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268, А/387/99 дугаар тушаалуудаар батлагдсан “Төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох” шийдвэрүүдийн дагуу сумын ЭМТ-ийн үзүүлсэн Ковид-19 цар тахлын дэгдэлтийн үеийн цогц тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийн төлбөр 330.7 сая төгрөгийн нэхэмжлэхийг ЭМДЕГ-аас хянаж, олгосон санхүүжилт 244.8 сая төгрөг.

- “Глобаль сангийн дэмжлэгтэй сүрьеэгийн төслийн хүрээнд хамтран ажиллах гэрээ”-ний дагуу Монголын сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбооноос сүрьеэгийн сорьц тээвэрлэлтийн санхүүжилт 0.1 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/40 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн сүрьеэгийн тусламж үйлчилгээг тасралтгүй зохион байгуулах 0.1 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/41 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн сургалт зохион байгуулах, 0.7 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/92 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн ковид-19-ын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээнд ажилласан эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагсад олгох мөнгөн тэтгэмжийн 0.03 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/114 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн ковид-19-ын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээнд ажилласан эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагсад олгох мөнгөн тэтгэмж 0.01 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/24 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн урамшууллын 0.5 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-аас ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/120 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн Монголын сумын эмч мэргэжилтнүүдийн холбооны дэмжлэгтэйгээр сургалт зохион байгуулах 0.1 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/139 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн ковид-19 халдварын дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх дэмжлэгт хяналт хийх 0.1 сая төгрөг,
- Аймгийн ЭМГ-ын даргын 2021 оны А/151 тушаалаар ЭМГ-аас санхүүжүүлсэн сүрьеэгийн хавьтлын үзлэг зохиох 0.8 сая төгрөг,

Үүнээс ажиллагсдын цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 63.5 сая төгрөг, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 7.9 сая төгрөг, хангамж, бараа материалын зардал 8.0 сая төгрөг, эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардал 164.8 сая төгрөг, дотоод албан томилолтын зардал 0.6 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж 1.3 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардал 0.67 сая төгрөг, ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал 0.047 сая төгрөг, нийт 294.2 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого төвлөрүүлээгүй ба орсон орлогыг зориулалтыг дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүссэн болон аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй дараах онцолсон асуудал байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268 дугаар тушаалаар баталсан Ковид-19-ын эсрэг эрүүл мэндийн цогц тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх журам, тусламж үйлчилгээний багц, төлбөрийн хэмжээг батлах тухай”, 2021 оны А/387/99 дугаар тушаалуудаар батлагдсан “Журамд нэмэлт оруулах, төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах” шийдвэрүүдийн дагуу сумын ЭМТ-ийн үзүүлсэн Ковид-19 цар тахлын дэгдэлтийн үеийн цогц тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийн хүрээнд коронавируст халдвараар хэвтүүлэн эмчилсэн 284 иргэний эмчилгээний төлбөр 275.9 сая төгрөг, гэрээр үзүүлэх тусламж, үйлчилгээг 135 иргэнд үзүүлсэн эмчилгээ, үйлчилгээний төлбөр 21.6 сая төгрөг, дархлаажуулалтад хамруулсан 6628 иргэний төлбөр 33.1 сая төгрөг, нийт 330.7 сая төгрөгийн эмчилгээ, үйлчилгээ үзүүлж, нэхэмжлэхийг ЭМДЕГ-аас хянаж, 244.8 сая төгрөгийн санхүүжилт олгосон.
- Ковид-19 цар тахалтай үед иргэдээс өгсөн хандивын тоног төхөөрөмж 2.7 сая төгрөг,
- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Хөвсгөл аймгийн орон нутгийн өмчийн газрын даргын 2021 оны А/116 дугаар тушаалаар “Эрүүл мэндийн лабораторийн тоног төхөөрөмж нийлүүлэх” (Багц-1) ЭМЯ/202101041.2.4 дугаар гэрээний дагуу 14.2 сая төгрөг, 2021 оны А/90 дугаар тушаалаар “Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж

үйлчилгээнд мобайл технологийг нэвтрүүлэх" хөтөлбөрийн хүрээнд (Багц-1) ЭМЯ/202101042.2.2 дугаар гэрээний дагуу 3.5 сая төгрөг, нийт 17.7 сая төгрөгийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж нийлүүлсэн байна.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл болох гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайлан, худалдан авах ажиллагааны тайлан нь санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитаар материаллаг буруу тайлагналын болон нөлөө бүхий эрсдэл гараагүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, -т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 1,849.1 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 1,849.1 сая төгрөгийн 119 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн мэдээлсэн ба хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн Шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Аудитаар Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн дараах дүгнэлтийг гаргаж баталгаажуулав. Үүнд:

- Ковид-19 цар тахлын дэгдэлтийн үед үзүүлэх цогц тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх журмыг хэрэгжүүлж ажилласан нь Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268, А/387/99 дугаар тушаалуудаар батлагдсан шийдвэрүүдийн холбогдох заалттай нийцсэн.
- Мэдээллийн технологийн аюулгүй байдал, санхүүгийн программд нэвтрэх эрхийн хязгаарлалтын талаар албан ёсны шийдвэр гаргаж баталгаажуулаагүй нь мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.
- Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалаар сумдын хүн эмнэлгийг Эрүүл мэндийн төв болгон өөрчилж тус тушаалаар хүчингүй болсон байна. Үүнд: Эрүүл мэндийн сайдын Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2003 оны 114 дугаар тушаал, Сумдын эмнэлгийн статусыг өөрчлөх тухай 2011 оны 292 дугаар тушаал, Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2013 оны 256 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүй болгосон. Үүнтэй холбогдуулан ЭМЯ-ны сайдын А/540 тушаалаар сумын Хүн эмнэлгийн зэрэглэл, бусад сумын хүн амыг хамруулан тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх зарим сумын Хүн эмнэлгийн үйлчлэх хүрээг тогтоох, багийн эмчийн салбар байгуулах, өөрчлөн зохион байгуулах журам гарсантай холбогдуулан сумдын хүн эмнэлгийг эрүүл мэндийн төв болгон өөрчилсөн байна. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд Хөвсгөл

аймгийн Их-Уул сумын хүн эмнэлэг нэртэйгээр үйл ажиллагааг явуулж байгаа нь Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалтай нийцэхгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газраас тус байгууллагын 2020 оны санхүүгийн тайланд итгэл үзүүлсэн тул аудит хийгдээгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

- Төрийн сангийн хэлтсээс татан төвлөрүүлээгүй харилцах дансны үлдэгдэл 1.6 сая төгрөг,
- Аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын хэлтсээс Ковид-19 цар тахлын үед иргэдэд үзүүлсэн цогц тусламж үйлчилгээнээс авах авлага 85.9 сая төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулсан асуудлыг дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Санхүүгийн тайлангаар аудитаар нийт 2.1 сая төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснийг, аудитын хугацаанд 2.1 сая төгрөгийн 2 алдааг залруулж, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Бараа материалын тодруулга тайланд хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл бэлтгэсэн 1.2 сая төгрөгийг эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл бэлтгэх зардлаар бүртгэж тайлагнасан болно.
- Зэрэгцүүлсэн мэдээлэл өмнөх тайлант хугацааны дүн нь өмнөх оны санхүүгийн тайлагналын аудитын дүнтэй дүйцэж буй байдлыг хянахад татан төвлөрүүлсэн 0.9 сая төгрөгийг мэдүүлж тайлагнаагүй буюу санхүүгийн байдлын тайлан, үр дүнгийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланд өмнөх оны үйл ажиллагааны үр дүнг 0.9 сая төгрөгөөр өсгөж тайлагнасан.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Мэдээлэл технологийн аюулгүй байдалтай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Мэдээллийн технологийн аюулгүй байдал, санхүүгийн программд нэвтрэх эрхийн хязгаарлалтын талаар албан ёсны шийдвэр гаргаж баталгаажуулаагүй нь Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны онцлогтой холбоотой, эсвэл шударга өрсөлдөөнд зах зээл, давуу талаа хамгаалах зорилгоор нууцалж хамгаалалтдаа авсан, задруулбал хууль ёсны ашиг сонирхолд нь хор уршиг учруулж болох нууц мэдээ, технологийн шийдэл, төсөл, судалгаа-шинжилгээний баримт бичиг, шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжтэй холбоотой мэдээллийг тухайн аж ахуйн нэгжийн эрх бүхий этгээдийн /гүйцэтгэх удирдлага буюу түүнээс эрх олгосон бусад этгээд/ бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр бусдад задруулахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн хэрэгжилтийг хангаж, мэдээллийн технологийн аюулгүй байдал, санхүүгийн программд нэвтрэх эрхийн хязгаарлалтын талаар албан ёсны шийдвэр гаргаж, хэрэгжүүлж ажиллах.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт:

Хөвсгөл аймгийн Их-Уул сумын хүн эмнэлэг хуучин нэртэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа нь Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-т “хуулийн этгээдийн мэдээлэлд орсон өөрчлөлт” оруулах, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2018 оны А/208 дугаар тушаалын 8 дугаар зүйлийн 8.1-т “Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийг баримтлана” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3.2 Өгсөн зөвлөмж:

Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-т “хуулийн этгээдийн мэдээлэлд орсон өөрчлөлт”-ийг хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 08 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Их-Уул сумын эрүүл мэндийн төв	4	2.1	2	2.1	-	-	-	-	2	-

/сая төгрөг/

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.